

Rod: *Aquila* Kaup, 1844 — Orlovi

U Evropi živi pet vrsta. Orlovi su najveće ptice grabljivice koje žive na svim kontinentima. Svi orlovi imaju snažne noge koje su kod većine vrsta obrasle skoro do prstiju gustim perjem.

Gornji kljun im je kukasto savijen preko donjeg i presvučen voskastom prevlakom. U kljunu nemaju „zuba“ kao sokolovi.

Telo im je snažno i čvrsto građeno, krila široka i velika, a na dugačkim prstima imaju oštre srpaste kandže. Orlovi lete u velikim visinama, koje ne mogu dostići druge ptice, pa se po potrebi dižu i do 3000 m visoko.



U Srbiji su prisutne ove vrste iz roda *Aquila*:

1. Suri orao – *Aquila chrysaetos* Linnaeus, 1758
2. Orao krstaš – *Aquila helyaca* Savigny, 1809
3. Crni orao – *Aquila clanga* Pallas, 1811
4. Orao kliktaš – *Aquila pomarina* Bremh, 1831

1.



2.



3.



4.



Suri orao – *Aquila chrysaetos* Linnaeus, 1758

- Suri orao rasprostranjen je u većem delu Evrope, sa uočljivim odsustvom u zapadnoj Evropi, Engleskoj i srednjoj Rusiji.
- Suri orao je krupan, snažan, isturene glave, moćnog kljuna i dugačkog i velikog repa.
- To je najrasprostranjeniji, a ujedno i najveći orao u svom rodu.
- Ženka je do 20% teža i 10% veća od mužjaka.
- Živi usamljeno po nepristupačnim brdsko-planinskim vrletima, klisurama i kanjonima, koji su retko naseljeni od strane čoveka.



Suri orao - Rasprostranjenost



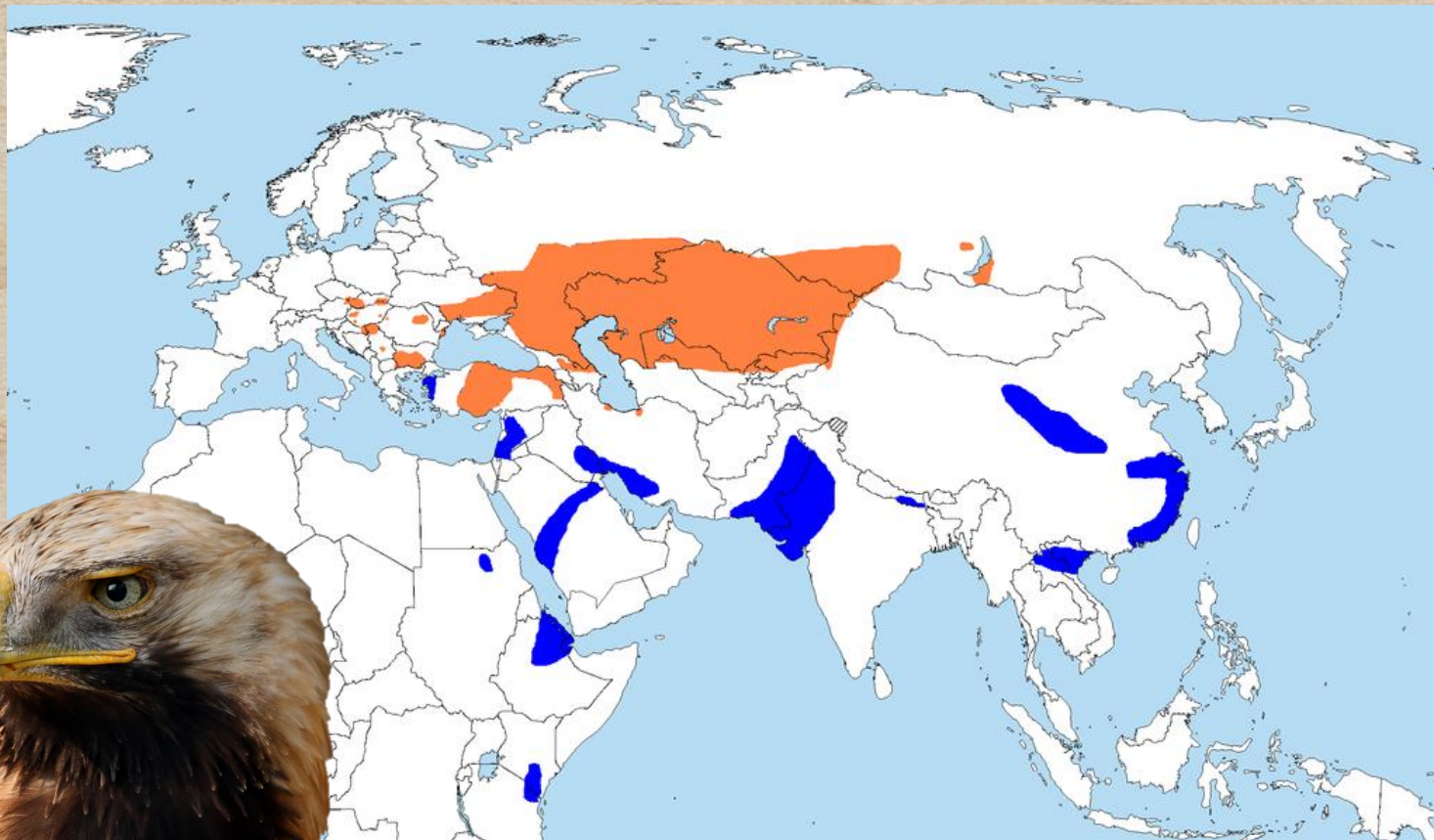
- Gnežđenje počinje krajem februara i u martu. Nosi uglavnom 2 jaja (1-3) u razmacima od 3-4 dana, a na njima leži 43-45 dana, dok mlade ptice izleću sa 65-70 dana starosti. Uglavnom preživi samo jedan mladunac, koji ubija drugog (kainizam).
- Ishrana je veoma raznovrsna, ali se prvenstveno sastoji od sisara i ptica, povremeno i gmizavaca, a redovno doleće i na lešinu.
- Uglavnom napada živi plen srednje veličine na zemlji, dok krupnije životinje lovi samo onda kada su ranjene, iznurene i onesposobljene za odbranu.







Orao krstaš- Rasprostranjenost



Krstaš — *Aquila heliaca* Savigny, 1809

- Orao krstaš živi kao ptica selica u ravnicama i stepama jugoistočne Evrope i Azije.
- U poslednje dve decenije pad populacije je prisutan na oko 3/4 evropske populacije.
- On je vrsta nizijskih i brdskih oblasti do oko 1000 mnv.
- Glavnu hranu orla krstaša čine živi ulovljeni srednje veličine sisari i ptice i ređe gmizavci. Takođe, uzima ostatke uginulih divljih i domaćih životinja.
- Od gmizavaca retko i lokalno jede guštere, kornjače i zmije. Izuzetno retko jede insekte.



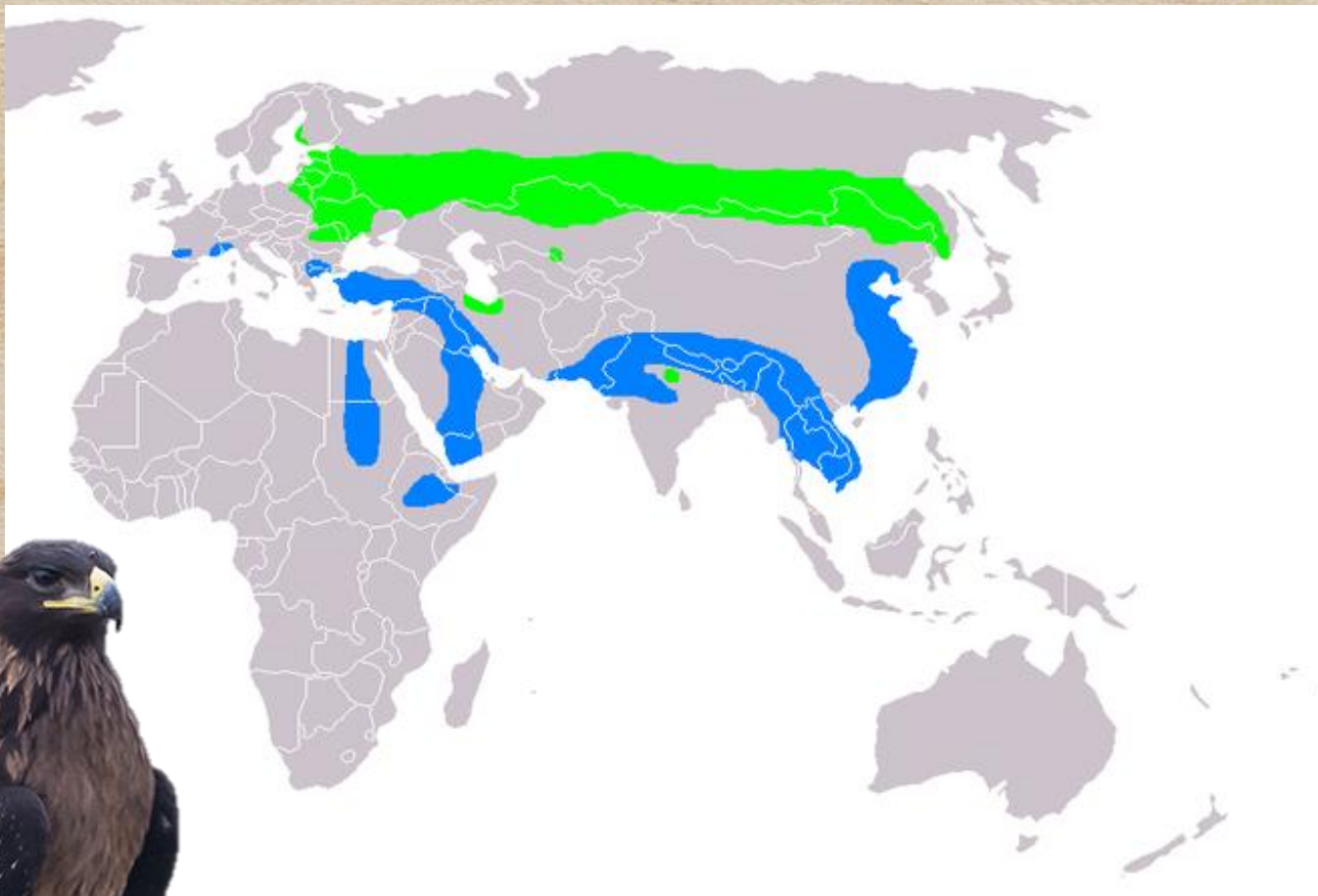
- Gnezdi na visokom i starom drveću u manjim ili proređenim šumama u brdima i nižim planinskim predelima, kao i dolinama i ravnicama na usamljenom drveću.
- Orao krstaš polaže jaja tokom prve polovine aprila na Balkanu. U leglu se obično nalaze 2 do 3 jajeta, veoma retko 1 ili 4.
- Inkubacija traje 43 dana; na jajima leže oba roditelja, ipak ženka uzima veće učešće. Mladunci se izležu tokom maja. Oba roditelja se staraju za mladunce.
- U toku prvih desetak dana ženka je uglavnom stalno u gnezdu, štiti mladunca i hrani ga. Mužjak lovi i donosi hranu.







Crni orao- Rasprostranjenost



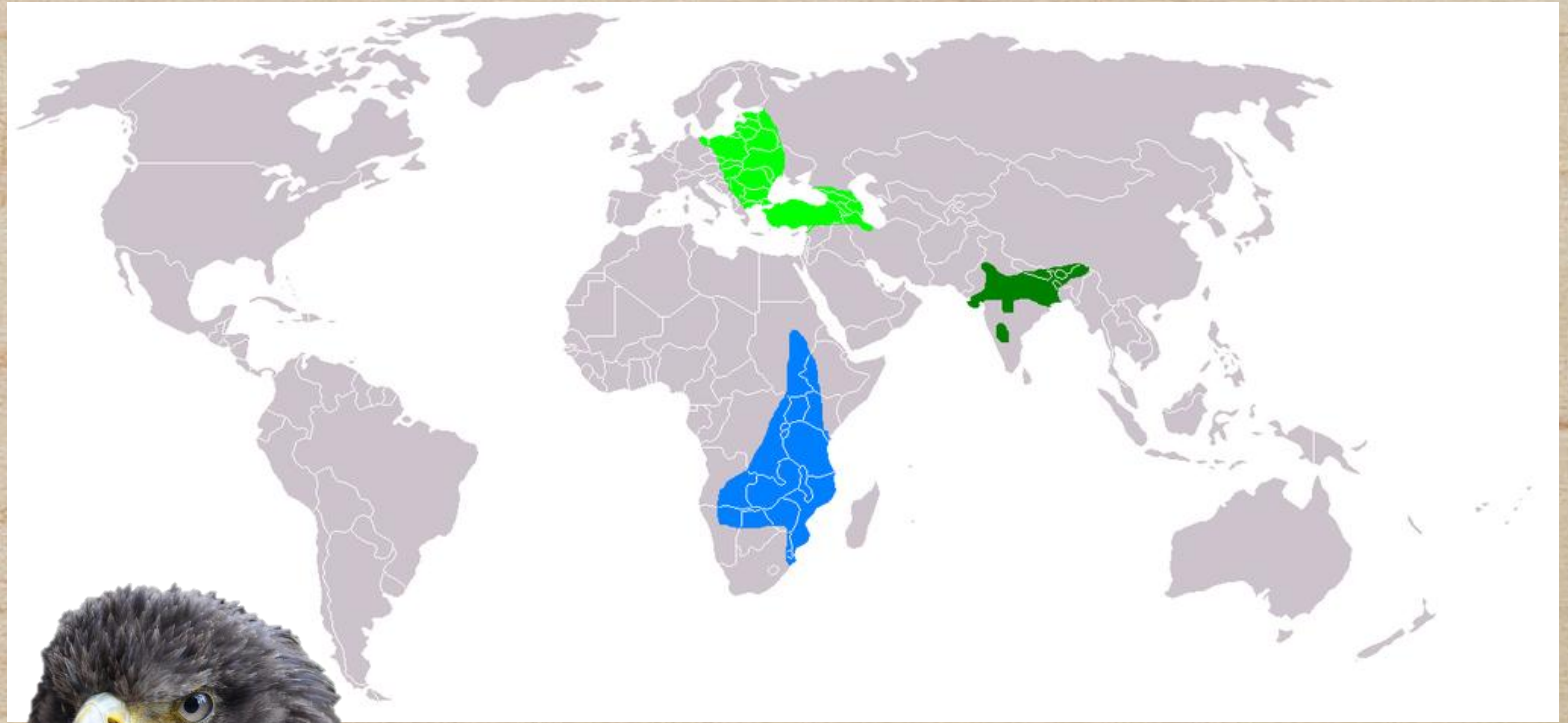
Crni orao — *Aquila clanga* Pallas, 1811

- Crni orao nešto je manji od već opisanih orlova.
- Živi u evropskom delu Rusije, Nemačkoj i severnoj Africi, a u lovišta Srbije dosta retko doleće.
- Hrani se sitnim sisarima, pticama, gmizavcima i drugim životinjama, ali se gladan zadovolji i leševima.
- Gnezdo pravi na visokom drveću, u blizini voda i močvara, u koje ženka snese 2-3 jajeta. Na jajima leži 42-44 dana ženka, a mužjak je hrani dok ona leži na jajima.





Orao kliktaš - Rasprostranjenost



Orao kliktaš — *Aquila pomarina* Brehm, 1831

- Orao kliktaš (pegavi orao) ili kliktavac mnogo je sličan orlu belorepanu. Zimuje u Africi, odakle dolazi i u naša lovišta, gde se i gnezdi.
- Životni prostor: mešovite šume lišćara u močvarama.
- Seli se u aprilu-septembru.
- Ishrana: sitni sisari, ptice, gmizavci i strvine.
- Razmnožavanje: gnezdi na drvetu od aprila do juna, ženka snese najčešće dva jaja (retko 3) bele boje sa tamnosmeđim mrljama, na kojima leži 43 (38-40) dana.



